

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Via Veritatis Ad Vitam Sev Exercitia Spiritvalia

Haineuve, Julien

Antverpiae, 1652

Qvinto Die. De abstinendo, ex Mysterijs Infantiaë Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60125)

QVINTVS DIES.

De Abstinendo, ex mysterijs Infantiaë Christi.

DECIMATERTIA VERITAS.

Sicut, quidquid in mundo est, est Amor Voluptatum, diuitiarum & honorum, ita quidquid est in præsepi Christi, est instructio, v. abstinemus à tribus hisce pessimis Amoribus, & præsertim ab Amore diuitiarum.

Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, abnegantes impietatem, & secularia (terrenorum honorum) desideria, sobriè & iustè & piè vivamus in hoc sæculo. ad Tit. 2.

MEDITATIO

in hanc Decimamtertiam Veritatem.

I. PUNCTVM.

Declaratio eiusdem Veritatis.

Meditationes nostræ, totidem sunt Concioniones quas ad nos ipsos dicimus: at
perib.

periti Concionatoris est, teste (a) D. Paulo, rectè diuidere & distribuere verbum veritatis, alioquin nonnisi confusè intelligeretur, cum singula tamen verba digna sint, quæ rectè & distinctè capiantur. Eam ob rem, postquam generatim perspeximus, totum Euangelium, totamque Christi seruatoris imitationem, ad hæc tria verba, *Abstine, Age, & Sustine*, esse contractam: operæ pretium erit tribus hisce sequentibus diebus singula verba commentari, vt sensus illorum, & consensus cum vita Christi, melius apprehendatur animo.

Et quia iuxta Ordinem Exercitiorum, occurrit hodie consideranda eiusdem natiuitas atque Infantia, erit argumentum accommodatissimum, vt discamus exemplo Jesu Infantis abstinere, & quidem modo perfectiore, per applicationem propositæ decimæ tertiæ veritatis: quod, sicut, quidquid in mundo est, nihil est aliud quam amor & cupiditas opum, voluptatum & honorum, ita quidquid est in præsepi, & infantia Iesu Christi, nihil sit aliud, quam solida instructio, quomodo à prauis istis amoribus abstinere debeamus.

Et profectò, si solùm à malo abstinendum est, oportet initium facere ab eo, quod grauissimum est malum, & aliorum malorum origo; nunc verò perspexisti illud esse amorem

(a) 2. Tim. 2.

rem proprium, qui alio nomine dicitur cupiditas, (a) & omnium malorum radix ab Apostolo, à Petro deinde Rauennate, transgressionis mater, magistra nocendi, primipilaria iniquitatis, auriga malitiæ, sicaria virtutum, seditionum origo, fouea scandalorum, non verè minùs, quàm eleganter, nuncupatur; & re ipsa ab amore proprio generantur hi tres opum, voluptatum & honorum Cupidines. Quare hinc prima abstinendi lectio discenda est, vnde primam docendi fecit Magister noster, & quam præcipuè docet eius præsepe, in quod ipse, velut in cathedram ascendit, vel potius descendit, vt, (b) secundùm D. Bernardum, doceret nos, errare mundum & falli, suas sectantem cupiditates, & longè alia esse, quæ ipse, illius saluator & instaurator prosequeretur, dum nasci vellet in paupere stabulo, tempestate anni acerbissima, & conditione tam abiecta, vt abiectiorem vix viderit humana mortalitas.

Mundus similis est statuæ illi, quam vidit in somnis Nabuchodonosor, (c) cui caput erat aureum, pectus cum brachijs argenteum, reliqua ex ære, ferro & terra: & Iesus in præsepi, est instar lapilli illius de monte, sine manibus abscissi, statuamque ingentem illam prosternentis.

Vide, ne hîc abripi te sinas in ratiocinationem

(a) 1. Tim. 6. (b) Serm. 3. de Natiuitate.

(c) Dan. 2.

nem aliquam minùs vtilem, aut curiosam: cogita quæ solida sunt & vera, & fac plenam assequaris huius veritatis intelligentiam. Expende in Christi Natiuitate singula, vide quàm sint opposita tribus istis cupiditatibus. Memineris æternam esse sapientiam & infalibilem, quæ venit in Mundum, vt illum de tanti momenti veritate instruat. Dic, obstupescens hanc tantam Mundi & Iesu oppositionem: aut Mundum falli necesse est, (a) aut Iesum errare, cum sententijs tantopere vterque discrepet: at fieri nequit, vt Iesus erret, ergo necesse est mundum falli; & quandoquidem hic error non proueniat aliunde, quàm quòd abripi nos sinamus in triplex illud Cupiditatis barathrum, nullus erroris amouendi modus est alius, quàm vt ex Christi exemplo discamus Abstineremur motibus, desiderijs, & prosecutionibus, quò cupiditates illæ nos deducunt.

Nónne hæc vniuersim vera sunt, & an non
ma-

(a) Non est tale iudicium Mundi, aut iste fallitur, aut Mundus errat. sed diuinam falli impossibile est sapientiam, meritò proinde & carnis prudentia, mors siquidem & ipsa, inimica est Deo, & seculi quoque prudentia stultitia nominatur. Quid enim? Christus vtique, qui non fallitur, eligit quod carni molestius est, id ergo melius, & vtilius, id potius eligendum; & quisquis aliud doceat, vel suadeat, ab eo tanquam à seductore cauendum. Bern. Serm. 3. de Natiu. vbi plura in hanc rem.

magnam vim habet hæc veritas vt artem Abstinenti te doceat? Verùm vt hæc euadat adhuc efficacior, vt que fructus inde colligendus melius perspiciatur, sume vnã aliquã ex tribus hisce cupiditatibus, & propius præsepi te admoue, vt videas quantum hæc ab illo dissentiat, itaque euincas ab animo tuo, errari, dum illi indulgetur, vt nullus superfit dubitandi locus. Accipe terrenorum bonorum cupiditatem, Amorem, inquam, illum, quo à natura ferimur in pecuniam, & amplas fortunæ facultates. Non ignoras, quo loco sint apud nos isthæc bona, quem amorem, qualia desideria, quos merus, quæ gaudia, quas tristias, quales curas, qualia dicta, quales obtrectiones, quales denique motus & anxietates in nobis excitet hic affectus: & his tamen omnibus necessitatem præteximus. Obuerte nunc oculos in infantem Jesum, qui pro arbitrato suo nasci potuisset in palatijs, in cunis opere materiaque superbissimis inter Reges & Principes; verbo, in rerum omnium affluentia: vide, quomodo his omnibus abstineat, quomodo deligat egenam Matrem, Stabulum, Præsepe, Pastores, omnia egentissima, pauperrimaque. In vrbe tota nullus hospitij angulus illi conceditur, sic ab omni, rerum etiam necessariarum, subsidio destituitur, vt nullus aliàs Infans, in tanta egestate natus videatur; si vnquam viuentibus grauis est necessitas, ea potissimum vrget

vrget
ner
sibi
nes
qua
Mat
lube
bus
atq
casu

C
lia
defic
quid
potu
pend
omn
cent
dici
quid
dum
es, c
agn
temp
scam
mou

(a) C
quo
ind
(b) 2

vrget in infantia, in nariuitate, quādo tam tener est Infans, tam debilis, tam impositus sibi adhibendæ, vt parum profuturæ sint omnes maternæ sollicitudines, nisi accedant aliqua fortunæ subsidia; at interim vniuersa Matri desunt & Infanti, & nihilominus æquè lubenti animo carent hisce suis necessitatibus, cum id visum sit Diuinæ Prouidentia, atque si rebus omnibus, quas appetere in tali casu natura posset, abundarent.

Quod si cordium, affectuumque penetralia ingrediaris, videbis eos etiam abstinere desiderijs maiorum facultatum, ne petere quidem illas, aut de earum defectu, vt fieri potuisset, colloqui; sed è contrario eas parvipendunt, & infinito inopiam suam interuallo omnibus mundi bonis anteponunt. quid censes? (a) sanūne est Infantis de rebus iudicium? rectēne sic ab omnibus abstinere? quid igitur ex hoc exemplo tibi concludendum est? O Iesu, (b) qui propter nos egenus factus es, cum esses diues, vt tua inopia diuites effemus, fac, vt agnoscam grandia bona, quæ à contemptu temporalium bonorum proueniunt, & discam sic ijs abstinere, vt ne eorum quidem mouear desiderio.

II. PVN-

(a) Christus eligit quod salubrius iudicat, vos eligitis quod reprobatur. quis prudentior è duobus, cuius iudicium iustius, cuius sententia sanior. Idem ibid.

(b) 2. Cor. 8.

II. PUNCTVM.

Aduersio in vitam præteritam, & statum præsentem.

INterest, vt te hac in re discutias, non tam examinis & confitendarum præteritarum culparum gratiã, quam vt præpares animum ad concipienda solidiora in futurum proposita; nam vti varij sunt gradus imitandæ huius paupertatis, & ars multiplex abstinendæ bonis temporalibus, eorumque cupiditate, pro varia ratione conditionum, munerum, ingeniorum, & necessitatum, primò aduerte animum ad conditionem tuam, an illa permittit administrationem bonorum, & quomodo in ea te gesseris. quod sufficeret sæculari, vt aduersus sextum Præceptum, prohibens iniustam alieni boni detentionem, lethaliter deliquisse censeretur, satis est Religioso, vt mortiferum scelus admiserit in votum paupertatis, si illud, tanquam proprium, sine superioris vsurpauerit facultate; sunt & alia vitia in vsu bonorum, ex statu suo discutienda, expendendaque.

Altera aduersio spectet genium naturæ tuæ, nam quidam non admodum propendunt in opes & fortunæ commoda; alij vehementissimè eò rapiuntur. quo ex genere

es tu
rit in
per
hunc
cupi
tatis

E
eas d
excu
mur
mife
hab
fente
pone
sum
fa.
inue
pum

(a) M
cie
ru
de
sin

(b)
gen
ter
ra
ue
gn
gn
Se

es tu? (a) & qualia tibi haecenus vitia peperit immoderatus iste affectus? Caue ne tibi persuadeas, sola te necessitate adactum; ad hunc pecuniarum amorem, nam ille fucus est cupiditatis, vt suos appetitus colore necessitatis & decori inuoluat.

Et quia ab aestimatione rerum, oritur in easdem amor & affectus, tertio loco mentem excute, an non iuerit in erroneam opinionem mundanorum, diuites beatos, aut pauperes miseros existimantium; aut potius fidem habuerit Christo Domino, verbis tam planis sententiam suam à sensu mundi alienam exponenti, maximè post tot lumina in hoc ipsum argumentum peculiariter tibi concessa. Quid ais? putabis forsitan sermone suo inuectum esse Christum in solos nefarios opum (b) possessores, aut in religiosos bona or-

K

dinis,

(a) Multi dati sunt in auro casus, & facta est in specie ipsius perditio eorum. Lignum offensionis est aurum, & illis qui sectantur illud, & omnis imprudens deperiet in illo. Beatus diues, qui inuentus est sine macula &c. Eccl. 31.

(b) Cur ipse Saluator, cuius est aurum pariter & argentum, sacram in corpore suo dedicat paupertatem? aut certè cur paupertas ipsa tam sollicitè enarratur ab angelo: Hoc, inquit, vobis signum, inuenietis infantem pannis inuolutum. In signum positi sunt panni tui Domine Iesu, sed in signum, cui à multis vsque hodie contradicitur. Bern. Serm. 4. in Natiu.

dinis, priuato sibi commodo, vendicantes, qui vulgò tales ab omnibus habentur, teque ex eorum numero non esse ac proinde nihil imminere tibi periculi: verùm id etiam hinc aduerte, illum esse grauissimum inter mortales errorem, quod nemo se diuitem arbitretur, neque credat ad se spectare ea vix, quæ Christus diuitibus denuntiauit: Erras, si hac opinione imbutus es; non in eos diuites cadit execratio, qui pluribus opibus abundant, sed in eos, qui plures illas faciunt, ardentiorique, quàm par est, prosequuntur affectu, seu amplas re ipsa possideant, seu nullas; atque adeò vt rectè iudices, an ad illorù spectes numerum, (a) vide an ex illis fueris hætenus, qui plus æquo æstimarunt, colueruntque diuitias, illa enim æstimatio, & ille affectus est omnium malorum fons. O Deus, etsi ægrè adducar, vt agnoscam errasse me in hoc nimio, erga res temporales, affectu, nihilominus pro concessa mihi notitia gratias habeo humillimas, & rogo, digneris ita mentem meam hoc errore expedire, vt alijs etiam instruendis reddar idoneus.

III. PVN.

(a) Non solum ille auarus est, qui rapit aliena, sed etiam qui cupidè seruat sua. August. Serm. 106. de temp.

III. P V N C T V M.

Propositum in futurum.

SI de eligendis diuitijs, aut paupertate delibere, petendum esset à Deo lumen, ne imprudens fallerè; illius enim est præscribere optionem, & nostrum, obsequi: interim autem cuiuscumque sis conditionis, si agitur de opibus aut paupertate voluntaria, profiteri semper, meliori apud te loco esse paupertatem, quàm opes, quod ita Christus senserit, iudicarique.

Terrena quippe bona, & opes huius mundi, (a) talia mala non sunt, vt debeant sceleribus accenseri, sed neque eiusmodi bona sunt, vt eam mereantur æstimationem, quam illis mundus & corrupta natura attribuit. Esse possunt occasiones benè agendi, promouendiq; salutè suam, sed plerumque ruinæ & damnationis sunt causa: quamobrem illa vereri potius oportet, quàm amare; & quia præcipua mali radix in corde sita est, & in cupiditate, illi præcipuè remedium est adhibendum, & decernendū hodie, quod, quotiescum-

K 2

que

(a) Si diues fueris, non eris immunis à delicto. Eccl.

II. Non est census in crimine, sed affectus. Superbum diuitem tormenta cruciabant, sed tamen diues Abraham fuerat, qui sinu Lazari tenebat. Greg. 10 Moral. 17.

que subibit animum eiusmodi affectus, velis illicò cohibere, nolis de ijs rebus loqui, nisi adactus necessitate, nolis affligi, imò ne earum quidem cogitationem admittere, nisi quantum exigunt officij tui rationes; quòd præterea abstinebis omnibus alijs naturæ perturbationibus, quibus obnoxius es; quòd paruo contentus viues, & in illo iplo paruo, nihil spectaturus sis aliud, quàm nudum vsum; quòd paratus esse velis id amittere, aut te priuare, si Deo sic visum fuerit; Denique quòd ita sis abstracturus animum à terrenis illis bonis, vt si vel minimam in ea sententiæ propensionem, meritò timere possis ne excludaris numero discipulorum illius Magistri, qui idcirco in tanta rerum omnium inopia nasci voluit, vt has nobis veritates inculcaret, & à quo disertè pronuntiatum est: *Omnis qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus*: (a) Expende, quid sit renuntiare, quid omnibus, quid non esse ipsius discipulum: quisquis ille est, sit sæcularis aut religiosus, sit sacerdos aut profanus, sit diues aut pauper, excellat alijs virtutibus aut non, nisi renunciat omnibus, extra scholam Christi est, nam Christus illum pro discipulo non agnoscit.

COM-

(a) Luc. 14.

COMPENDIVM MEDITATIONIS
in Decimamtertiam veritatem.

I. P V N C T V M.

Declaratio eiusdem.

CVm hodie distinctius considerandum sit, quo modo nos abstinere oporteat ad exemplum Christi infantis, id facere rectius non possumus, quàm insistendo triplici cupiditatum generi, vnde omnes immoderati affectus, à quibus abstinendum est, emanant. Et exemplum Christi in stabulo & præsepiali natcentis ram appositè venit in rem præsentem, vt meritò pro indubitata veritate admitti debeat; quod, sicut, quidquid in mundo est, est Amor diuitiarum, voluptatum, & honorum; ita quidquid est in præsepi, sit instructio, quæ nos doceat, vitiosis his amoribus abstinere.

Considera. an non verum sit, quidquid est in mundo, compositum esse ex tribus hisce Cupiditatibus; an non omnia mundanorum consilia eò tendant, vt accumulent diuitias, vt dignitates obtineant, vt commodis suis fruantur? ah qui corda illorum intueretur, quemadmodum Deus illa perspicit, quàm clarè aduerteret verissimum esse, omnes illorum cogitationes & consilia eò referri.

Considera 2. an non æquè verum sit, quòd, quidquid est in stabulo & in præsepi, sit absolutissima instructio, quâ discamus ab hisce tribus prauis cupiditatibus abstinere? nam cum illic nihil appareat, nisi abiectio, paupertas, miseria, aliaque his cupiditatibus opposita; sitque ipsa sapientia diuina, quæ abiectiorem opponit superbiam mundi, paupertatem illius diuitijs, & miseriam ipsius voluptatibus, nõne fateri oportet cum D. Paulo, ad erudiendum nos, hanc esse institutam oppositionem, & vti loquitur Bernardus, vt discamus, Christo contraria mundi eligente, mundum falli, & quotquot illius studijs aguntur, prorsus insanire? & si sapere nos velimus, debere abstinere ab ijs opibus, ab ijs voluptatibus, ab ijs honoribus, quæ mundus conlectatur, quo modo ijs Iesus & Deipara, quo tempore maximè indulgebant, abstinuerunt?

Porro vt ex hac consideratione fructum colligas vberiore, obserua potissimùm paupertatem in hoc stabulo, vbi omnia egena sunt & misera, conspicuam; paupercula mater, pauperius hospitium, misera pastorum societas, miseri panniculi, denique tam misera & egena omnia, vt hoc indicio denuntient Angeli pastoribus Saluatorem: *Inuenietis puerum pannis inuolutum & positum in præsepio.* ò quale indicium, vt agnoscatur Rex orbis vnuerfi! ò quale indicium, vt postquam illum

illum agnoueris, eadem quoque opera cognoscas homines errare suis desiderijs, & male temporalia isthæc bona consecrari!

II. P V N C T V M.

Aduersio in vitam præteritam, præsentemque.

TRia noxarum genera potuerunt committi in hac materia; primæ grauiores sunt & capitales, vt si sæcularis iniuste bona aliena detineat, aut Religiosus tantum sibi, velut proprium, vendicat, absque facultate superioris, quantum sufficit, vt in sextum præceptum mortaliter peccetur. Aliæ sunt leuiores, quando pecuniæ, vel boni quantitas retenta, exigua est, quando affectu nimio, nimia sollicitudine & anxietate ferimur in bona isthæc temporalia, & ratione istorum affectuum negligimus debita Charitatis, Pietatis, Mansuetudinis, aut alterius virtutis officia. Et tandem aliæ, imperfectionum nomine censentur, cum diuitiæ, & vitæ commoda, paupertati & incommodis præferuntur; cum nullius rei indigentiam pati volumus, cum satis esse existimamus, non offendere in Iustitiam aut votum paupertatis, neque inquirimus an non maiorem aliquam perfectionem Deus à nobis requirat.

Peracto hoc examine, & agnito nimio tuo affectu, & immoderata rerum terrenarum æstimatione, erubefce & dole; neq; prætextu necessitatis te excusa, nam amor ille & affectus non reddit te ditiozem, sed vitiosum te facit etiam tum, cum opibus non affluis; & adeo te illa opum cupiditas, à necessitate non eximit, vt potius illam etiam exaggeret, persuadeatque & superflua esse necessitates, & necessitarum speciem pro excusatione valere.

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

Non solum, vt nolis imposte- rum delinquere in hac materia, vbi tam crassa vitia sunt, & palpabilia, vt etsi comparatione grauiorum leuia videantur, insigniter tamen improbum esse oporteat, qui ea admittit.

De promouenda igitur statûs tui perfectione aliquid statuendum est, id decernendum, vt meliore apud te loco sit deinceps paupertas, quàm diuitiæ, ob reuerentiam exemplo Christi & verbis eius liquidissimis debitam; vt potius metuas bonis abundare, vnde Deo & hominibus obstringaris, quàm præter naturæ votum aliquâ eorundem premi inopiâ; vt abstineas curis omnibus superfluis.

fluis, verbis, anxietatibus, querelis, alijsque
 perturbationibus tum internis, tum exte-
 ribus, quibus naturæ genius commoda, ipsa-
 que vitæ sustentandæ necessaria persequi con-
 suevit; vt denique nihil omninò habeas, quo
 non carere paratissimus sis, si ita visum fue-
 rit diuinæ dispositioni, vt habere discipulus
 eius Magistri, qui ait: *Qui non renuntiauerit omni-*
bus quæ possidet, non potest meus esse discipulus. Serio
 expende hæc verba, aut enim renuntiandum
 est affectui rerum omnium terrenarum, aut
 è glorioso Discipulorum Christi numero ex-
 cidendum.

Hs

DECI-

DECIMA QVARTA VERITAS.

Maiorem esse voluptatem, voluptatibus propter Christum omnibus abstinere, quam iisdem indulgere.

Circumcisio cordis in spiritu non litera, cuius laus non ex hominibus, sed ex Deo est. Rom. 2.

MEDITATIO

in hanc Decimamquartam veritatem.

I. PUNCTVM.

Declaratio eiusdem veritatis.

VTi peculiariter, in meditatione de Natiuitate Infantis Iesu, considerauimus opum cupiditatem, vt illius exemplo disceremus eadem abstinere, ita peculiarem quoque in ipsius Circumcisione instituemus considerationem de cupiditate voluptatum, vt videamus, qua ratione circumcidi nos oporteat, & coërcere voluptates, quas nimium natura consecatur, & id spectasse Christum, vt in locum corporeæ, quæ Iudæis erat in vfu, succederet, in vsum suorum, circumcisio spiritualis.

Conf.

Considera igitur 1. vnam ex rationibus, propter quas sese benignus Iesus legi Circumcisionis subiecit, fuisse, vt nos confirmaret in hac veritate, quæ docet immoderatis voluptatibus abstinendum.

Considera 2. Etsi doloris tibi plurimum afferret ista ab hisce voluptatibus abstinencia, lubenti tamen animo ferendum fore, ob Reuerentiam eius, qui tantum pro te dolorem in Circumcisione sustinuit: cæterum pro explorato habeas, maiorem in ea re voluptatem reperiri, quàm dolorem, aut ipsum etiam illum dolorem voluptate non carere; & denique iucundiorum esse sensum voluptatis, omni propter Iesum voluptate abstinere, quàm illi indulgere.

Verùm obserua 3. omni prorsus voluptate esse abstinendum, (a) aut respuendo res omnes, quæ sensibus atque appetitui lenocinantur, aut eas vsurpando non lenocinij causâ, sed necessitatis, aut alterius finis honesti ratione: qui enim quibusdam tantum voluptatibus abstinet, quibusdam indulget, non experietur illam, quæ in abstinendo sita est, voluptatem, quandoquidem ea non reperitur, nisi in voluptatum omnium abstinencia. Accedit quod ex Christi amo-

K 6

re

(a) Nonne euidenter Circumcisio carnis præceptum est Castimonia, vt aliquis refecet libidinem carnis, & indomitas frænet cupiditates, Ambr. lib. I. de Abraham c. 17.

re reuerentiaque fit abstinendum: at illius amor exigit, vt abstinence ab omnibus, cum penitus amori voluptatis aduersetur, & necesse sit aut hunc, aut illum ex corde tuo exesse; non quod repugnet ille licitis & innoxijs voluptatibus, quas in conditione tua honestè potes admittere, sed quod nolit, vt eas solius voluptatis gratiâ admittas, quin sublimiori potius ratione expurges illas ab ea lue, quam menti terrenis deditę voluptatibus afflare consueuerunt.

Quia verò asperum tibi videtur, & propè intolerabile viuere voluptatibus vacuum, audi, (a) quid proposita veritas tibi denuntiet: tantum abesse vt voluptate careas, vt nunquam liquidius illam percepturus sis, quàm vbi abstinueris voluptate sensuali, senties enim aliam spiritualem, quæ præ omnibus sensuum voluptatibus est appetenda.

Hoc in argumento eueniet tibi, quod olim accidit (b) Abrahamo, filium suum Isaac, qui risum & lætitiâ significat, sacrificaturo; vix enim consenserat in hoc genus sacrificij, cum propensam illius voluntatem acceptam habuit Deus, & pro filio, arietem inter vepres repertum, sibi voluit immolari; ad eum modum

(a) *Voluptatem vicisse voluptas est maxima; nec ulla maior est victoria, quàm ea, quæ è cupiditatibus refertur.* Cyprian. l. de discipl. & bono pud.

(b) *Gen. 22.*

dum, inquit Bernardus, etsi de immolando
risu & voluptate sermo sit, sola pars animalis,
in qua sensuum voluptates, immolabitur,
quæ verò animæ est, constabit tibi consola-
tio; (a) *peribit delectatio ventris, sed manet delectatio*

mentis.

Et re ipsa, liquidissima mentis solatia, quæ
Deus seruis suis adpromittit, ijs peculiariter
reseruantur, qui illi seruiunt eâ vitæ integri-
tate quæ ab omni illicitarum voluptatum a-
more abhorret. Vide, quibus manna fuerit
datum & quandonam cœperit de cœlo de-
pluere: An non ijs, qui Ægypto excesserant, &
quibus elata farina defecerat? an non abla-
ctati sunt à lacte, & auulsi ab uberibus, quo-
rum Deus voluntatem non minus solidis
implet delitijs, quàm intellectum ornat scien-
tiâ, & cœlestibus illustrat documentis? sed
omittamus hæc solatia, quæ Deus pro arbi-
bitrio suo mentibus nostris affunder, ut non
esset aliud solatium, quàm placere potius
Iesu Christo, quàm suo appetitui, an non vi-
debitur generosæ animæ sincerior illius sen-
sus, quàm qui offendendo Iesum ex appetitus
satisfactione perciperetur?

Anima sceleribus dedita, quæ vel non cre-
dit Deum offendi suis voluptatibus, vel illum
offendere non reformidat, posset fortassis in
ista sua viuendi licentia, aliquam per sentisce-
re vo-

(a) *Bernardus qui plura in hunc sensum serm. 5. in
Quadrages.*

re voluptatem; sed anima, quæ credit sibi non esse licitum inhærere voluptatibus, quæ voluptates sunt, quæque non ignorat, quid sit Maiestatem Diuinam offendere fierine possit vt illi volupe ijs inhærere? possérne delectari eo ipso momento, quo videret se offendere Deum suum, se suam conscientiam, ac salutem discrimini exponere; sibi aut poenitendum esse; si tempus suppetat, aut si illud desit, grauissima supplicia esse subeunda?

Fateberis te talia cogitantem nulla perfuncti posse delectatione, sed hæc non occurrere animo argumenta, imo potius etiam repelli. At tu, vellérne in peccandi occasione constitutis ijs carere cogitationibus optimis, & mentem aliò auertere, vt tantò peccares liberius, maioriq; perfruereris voluptate? O infelicem animam in eo statu viuentem morientemque! fatendum igitur est, aut animam tuam hæc cogitantem non perfruituram peccati voluptate, aut si voluptatis fruendæ gratiã non cogitet, fore illam infelicem quæ viueret morereturq; in eo statu, quo funestior nequit animæ euenire,

Quæ cum ita sint, vt aut exiguam aut omnino nullam sentiat in peccato voluptatem anima Deum timens, an non verè dici potest, quòd abstinendo maiori fruetur (a) voluptate, cum in peccato non habeat nisi perexiguam,

(a) Hoc bonæ mentis est vulnus sentire peccati.
Ambr. in ps. 118.

gu
vir
Ie
ab
teri
cta
nec
sta
veh
aqu
à lo
fano
acc
vide
bus
men
coll
toru
vt in
spiri
ctur
ceri

quam, eamque turpissimam, at in contraria virtute habitura sit delectationem obsequij Iesu Christo præstiti, & tanti emolumenti sibi ab hoc obsequio prouenientis, quæ sanè materia est delectationis tam eximiæ, quàm sanctæ solidæque? nulla videtur maior voluptas, neque innocentior, quàm, si quis grauius bibat, nihilominus David magis delectatus est a potu abstinendo, licet eundem vehementer appetuisset (a) effundendoque aquam, quam pellendæ sibi attulerant, dicitur à scriptore sacro, eandem libasse Domino, & sancti Patres asseuerant fuisse hoc præcipuum acceptissimumque huius Regis sacrificium, ut videas quo merito abstinenceatur à voluptatibus, & quanta voluptas consequatur talium meritorum acquisitionem.

O mi Iesu, in ipsa Circumcisione tua, tibi collatum est hoc Nomen, quo salus nostra, totumque gaudium nostrum continetur, ut innueres, nos, in Circumcisionibus nostris spiritualibus, saltem huius nominis effectum, posse nobis, de tua benignitate, polliceri.

H. PVN-

(a) 2. Reg. 23.

II. P V N C T V M.

Adversio in vitam præteritam & statum præsentem.

S Anctus Paulus harum veritatum lumine illustratus satis deplorare non poterat, (a) se aliter aliquando vixisse, atque obtemperasse potius motionibus appetitus sui, quam rationis aut Gratia. Et ~~in~~ illius exemplo, itera hinc dolorem, quem iam ante concepisti, & magis magisque istam naturæ, mundi que solam voluptatem sectantis, licentiam detestare. Ut que te melius, ad stabilienda impofterum proposita, disponas, observa: id tibi antehac fraudi fuisse quod cum ingentes essent voluptates, sensum que valde afficerent, ita mentem abriperint, ut non memineris peccati eas comitantis: cum verò erant remissiores, minus que periculosa tibi videbantur, tum existimaveris te sine culpa ijs frui posse, aut exigui esse meriti, ijsdem abstinere. In quo vehementer falsus es; nam imprimis, in leuibus hisce voluptatibus, quæ præ alijs, minus videntur periculosa, quibus que licentius indulgemus, istud semper inest mali, quod appetitui obtemperetur. Hero nimirum tam proteruo, ut quò magis illi obtemperatur, eò

(a) Eph. 2.

gra

(a)

graviorem exigat obedientiam. Neque vllum ad nos tentandos perdendosque, commodius Cacodæmoni stratagema est, quàm eius generis voluptates obijcere, quæ non videntur lædere conscientiam, sed quæ tandem illam suffocant, ex vna enim in aliam pertrahit voluptatem, & eò tandem aliquis deducitur, quò nunquam prudens & adhibita consideratione ire voluisset.

Putásne, simul ac aliquis verba fecisset de tollendo Ioanne è medio, consensurum fuisse Herodem in facinus tam nefarium? Ego sanè non arbitror, consensit tamen? at quò posteaquam se nimiùm oblectasset choreâ illius saltatricis, quæ tandem tanti viri caput sibi dari postulauit, iisdem gradibus in falsorum Deorum cultum Salomon, in alieni thori violationem David, & alij peccatores in sua scelera sensim prærepserunt. Conijce mentis oculos, si lubet, in primum, ipso statim mundi exordio, peccatum, vt tua clariùs agnoscas, videbisque quod, sicut Eua, quæ peccandi fecit initium, non comedit de fructu vetito, nisi postquam vidisset bonum esse lignum ad vescendum & pulchrum oculis aspectuque delectabile (a): ita neque tu in vitia exorbitaueris, nisi post admissas leues aliquas delectationes, quæ vitio carere videbantur? Quid? nonne hanc ipsam ob rem disertis nos verbis iubet Christus & manum & pedem & oculum,

(a) Gen. 3.

lum, (a) si fortè offendiculi aut peccati præberent occasionem, refecare, proculque abijcere? agnosce igitur errorem illumque deplora.

Alter est, quòd non putetur singularis esse meriti, se modicis illis priuare voluptatibus, sibi que in argumento tam leui vim inferre. Verùm vt non esset aliud emolumentum, quam procul esse à discrimine quod aliàs incurritur, an non foret satis æqua causa sese ijs priuandi? sed & falsum est in ista leuium voluptatum abstinencia (b) meritum esse tam exiguum; ea enim ratione damus illustria fidei nostræ amorisque indicia, si ostendimus nos ita Deum reuereri, vt illius intuitu nolimus inhærere vlli rei, quæ illum offendat, aut aliquam præferat speciem mali. Abstiniisset Adam pomo vetito, an non exigua se priuasse edendi voluptate tibi videretur. Attamen non ignoras quanto merito stetit hic actus temperantiæ, quandoquidem posteris suis omnibus promeruiisset, vt in felicissimo illo statu, in quo Deus illum condiderat, nascerentur, vitamque degerent bonis omnibus cumulata: & quando sanctus ille, de quo in Apocalypsi (c) mentio est, abstinuit delectatione, quam ex verbo impatienter prolato haurire poterat, quantula erat voluptas, & quanti eandem cohibere? nihilominus hinc

(a) *Matth. 5. & 18.* (b) *Qui timet Deum, nihil negligit.* *Eccl. 7.* (c) *Apoc. 3.*

promeruit robur ad subeundum martyrium, vbi plures viribus defecere, & fidei atq; anime iacturam facere, quam vitæ maluerunt. Ah! mi Deus; lubens dicerem bonum esse tibi deseruire, cum tam bonus sis, vt liberalissimè compenses etiam minima seruorum tuorum obsequia; sed malo dicere, te eousque bonum dignumque obsequijs omnibus, vt etiam citra omnem compensationem, merearis, vt æque tibi fideliter in minimis, atque grauioribus occasionibus deseruiatur.

III. P V N C T V M.

Propositum in futurum.

Sufficit præteritum tempus, aiebat Petrus (a) his qui ambulauerunt in luxurijs, desiderijs, alijsque carnis & naturæ voluptatibus; hodie tandem & quàm antehac, solidiori decreto statuum est, ijs abstinere, & se circumcidere cum puero Iesu ad eum modum, quem ipse requirit, commendatque.

Primò, quædam sunt delectationes, à quibus quòd prauæ sint, penitus est abstinendum, id tam deliberatum sit, quàm chara est anime salus, de hac enim agitur. Eijce ancillam Agar, & filium eius Ismaelem, dictum olim fuit Abrahamo, ad præstandam Isaac securitatē. Cōsidera nihil aliud fecisse Ismaelem, quàm quòd

(a) I. Petri, 4.

quod colluderet fratri suo Isaac, (a) at lusum illum Sara ferre non potuit, quem male Isaac cessurum ominabatur: & reuera perierat, si vna habitare fratres perrexissent: & Paulus merito (b) lusum Ismaëlis vocat persecutionem Isaaci, aitque idem prorsus inter appetitum sensualem & spiritum nobis euenire, ita illum huic colludere; sed malo esse occurrendum, separari illos oportere, neque vnquam committendum, vt vitiosæ delictationi fit vllus ad animum nostrum accessus.

Sunt aliæ quædam innocentiores voluptates, neque prohibitæ, vt quæ è lusu, è cibis, ex aspectu, ex alloquijs, alijsque eius generis non malis actionibus capiuntur, à quibus tamen iuuat nonnumquam abstinere, tum ad frangendos naturæ impetus & ad artem eius moderandæ perdiscendam, tum vt proprius insistamus Christi vestigijs, reddamusque nos dignos eius Magistri discipulos, qui in perpetua voluptatum abstinentia vitam omnem traduxit. *Arca Dei, & Israel,* aiebat Vrias, (c) *habitant in papilionibus, & Dominus meus Ioab super faciem terræ manet;* procul à domesticis commodis, & delicijs, & ego ingrediar in domum meam, vt comedam & bibam, meisque etsi licitis, indulgeam voluptatibus.

(a) *Gen. 21.* (b) *Gal. 4.*

(c) *2. Reg. 11.* *Solus in illicitis non cadit, qui se ali-*
quando à licitis cautè restringit. Greg 5. Mor. 8.

absit, non faciam. Ad tale capiendum decretum animari exemplo Seruatoris nostri deberemus.

Denique, cum necessarium sit viuere, & viui non possit, quin cibus, quin aliqua animi relaxatio, aliqua denique voluptas capiatur: capiatur equidem, sed quasi non caperetur; non habeatur tanta ratio voluptatis, quanta necessitatis aut dispositionis diuinæ, hanc viuentibus necessitatem indicentis, in qua tam indifferenter, tantaque affectus abdicatione viuendum est, ut nihil propter delectationem illi admixtam, amemus, sectemurque, neque propter molestiam oderimus, & refugiamus. Eam ob rem comedit Iesus, & inter homines versatus est, ut eos doceret, tam ubi rebus, quarum vsus culpâ vacat, quam iisdem abstinere. Idcirco etiam nos hortatur Apostolus (a) ut *sive manducamus, sive bibimus, sive aliud quid facimus vitæ sustentandæ necessarium, omnia ad Dei gloriam, ad explendam illius voluntatem & consilia, faciamus: uti re ipsa, cum voluerit Deus nos viuere beneficio vsuque rerum necessariorum, (b) magna per nos ad ipsius gloriam fit accessio, si non aliter vsurpamus res istas, nisi quatenus eas nobis ille statuit, præscripsitque.*

Ani-

(a) I. Cor. 10. (b) *In omnibus talibus non vsus rerum, sed libido vtentis in culpa est. Aug. 3. doct. Christ. c. 12.*

Anime mi, si dumtaxat propter Deum, & nulla ratione propter voluptates nobis vita ducenda est, an non pariter obligamur non usurpare res vitæ ducendæ necessarias, nisi eiusdem Dei, & nullo modo voluptatum permistarum gratia? O Deus, annue, ut hoc sit decretum meum; confer Gratiam tuam, ut quavis oblata occasione exequar, quod modo decreui.

COMPENDIVM MEDITATIONIS
in decimam quartam veritatem.

I. P V N C T V M.

Declaratio eiusdem.

Discemus ex mysterio Circumcisionis abstinere & refecare immoderatas voluptates, quemadmodum ex Natiuitate didicimus nimio diuitiarum affectui moderari: Et quidem discemus primò, ut acerbum sit suis voluptatibus abstinere, eam tamen acerbitatem molestiamque ferre patienter, exemplo Christi, cui Circumcisio non potuit non esse acerba, & cruenta. Quia tamen hinc exigitur à nobis, ut sic abstineamus ab omni voluptatum genere, ut nihil solius voluptatis gratiã faciamus, & aliunde constet, nos viuere non posse sine aliqua voluptate, innitendum est propositæ veritati, quæ ait, nos maiorem volu-

voluptatem capturos, abstinendo voluptatibus, quàm iisdem fruendo. Nimis benignus est Deus, quàm ut non illicò restituat, quod illi consecratur; & si exigit sibi immolari nostrum Isaacum, nostrum risum & solatium, potius ad periclitandam fidelitatem nostram id facit, quàm quòd velit solatio nos nostro priuare. Sic Abraham immolandum filium recepit; & Israelitis, loco farinae ciborumque Ægyptiacorum, quos deseruerant, cœleste Manna liberaliter concessum est.

Verùm, ut non esset aliud argumentum quàm quòd desumitur ex consideratione diuersi status duarum animarum, quarum vna non ignorat se Iesum offendere, dum vacat suæ voluptati, & altera scit eidem se placere, dum voluptate abstinet, an non sufficeret, ut agnoscere hanc animam placendo Deo suo, liquidiore perfundi voluptate, quàm possit altera capere, illum offendendo? si foret anima eousque profligatæ malitiæ, cui Numinis loco sua esset voluptas, aliis deberet stimulis vrgeri; sed tu, qui nosti, quo loco habendus sit Iesus, quamque offendatur impuritate quæ menti ex usurpatione mundanæ, terrenæque voluptatis adhærescit, quî poteris eum offendendo delectari? aut quî fieri potest, ut hæc eius offendendi consideratio non tollat omnem sensum qualiscumque voluptatis.

Si

Si dicas eò te animum non advertere, dum voluptati indulges, ò miserum & perditum te si vt liberiùs indulgeas voluptati, mentem à Iesu avertis? at non advertes postea? nullus affliget te sensus pœnitentiæ? non voles te illũ non offēdisse? an non foret tibi iucundius hac voluptatulã abstinuisse? Ai vel nega, eloquere ex animi sententia; dicere sanè non audebis, te non agniturum scelus tuum, nimis enim quàm infelix esses in eiusmodi statu vivens moriensque: si igitur vnquam te agnitorus es, necesse est, vt fatearis tandem aliquando maiorem fore voluptatem, voluptate abstinuisse, quàm eidem indulgisse, quandoquidem grauiùs dolebis, indulgisse te, quàm si abstinuisses: aut si non doleas, neque agnoscis hanc veritatem, nunquam pariter agnosces scelus tuum, adeoque in pessimo statu viues morierisque.

II. PUNCTVM.

*Aduersio in vitam præteritam,
præsentemque.*

Postquàm cum Paulo agnoueris, doluerisque te hæctenus in studio voluptatum, & offensione Iesu tui, vitam exegisse; obserua duplicem errorem, à quibus hæc praua viuendi ratio promanauit; alter fuit, quòd quando voluptas non erat singularis, tu non adverte

ris singularem malitiam, adeoque licentius illi vacabas: sed uti voluptas exigua semper gradum facit ad maiorem, ita quoque grauioris patrandæ malitiæ periculo nos exponit, & ratione huius periculi quò ducit exigua voluptas, oportebat agnoscere grauiorem malitiam, quàm prima specie promittebatur; quantillum erat etiam opinione tua, in pomum veritum oculos defigere, eoque se oblectare aspectu? erat sanè exponere se periculo gustandi, adeoque grauius malum, quàm aspectus præferebat. O quoties tibi similia acciderunt!

Alter error est, quòd passim arbitremur, non admodum nos mereri abstinendo voluptatibus, quæ uti leues sunt, ita exiguam meriti materiam præbent abstinenti: sed iam aduerteris, non tam æstimandum esse damnum voluptatis ex suis inijs, quàm ex ijs, quæ illam consequuntur, quæque semper sunt periculosa, atque adeò non exigui esse meriti, hanc malorum consecutionem præpedire. An non plurimum promerisset Adam, abstinendo oculos & manus ab illo fructu, ne in eius esum deduceretur? Et vir ille, de quo in Apocalypsi mentio est, qui solum cauit, ne verbum aliquod impatientius excideret, nonne singulare meritum collegisse videtur, quandoquidem intuitu huius silentij, meruit perstare in fide, martyrijque laureâ coronari, quam alij impatientiæ fræna laxantes,

L

xantes,

242 DECIMA QVARTA
xantes, amiseret? O quales quantasque nos iac-
turas facimus ob modicam quæ ex sermo-
ne, ex esu, ex visu, audituque, capitur, volupta-
tem! in his enim modica voluptas magnarum
iacturarum est causa.

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

QVando delectationes prauæ sunt, aut pe-
riculosæ, quales quales sint, exiguæne an-
vehementes, penitus est ijs abstinendum; &
hic eodem animi decreto opus est, quo Sara
ancillam Agar, filiumque eius Ismaëlem do-
mo sua eiecit, eò quòd Ismaël colludens Isaa-
co, eundem, vt loquitur Paulus, persequeba-
tur, quo modo appetitus noster spiritui collu-
dens, eundem deprauat, corrumpitque, adeo-
que separari illos necesse est.

Imò sint licitæ videndi, audiendi, loquen-
di delectationes, proderit tamen subinde ijs
abstinere, maximè si vehementiori sensu titil-
lent animum, nam ea ratione discimus pro-
cul habere illicitas voluptates, si ne licitas
quidem & innoxias admittamus.

Denique, si tam coniunctæ sint delectationes
vitæ actionibus, vt nequeant ab ijs separari, vt
cum cibi potusque sumptione vtere, quasi nõ v-
tereris, vtere quatenus Deus vult, & quia vult,
nullo autem modo, quia te delectant. Si enim

viue

viuere non debemus nostri gratiâ , sed Dei,
 non debemus etiam referre necessarias vitæ
 delectationes ad nos , sed ad Deum , qui vult
 his vitæ delectationibus nos frui: ostendemus
 autem nos eas ad Deum potiùs referre,
 quàm ad nos, si æquè parati simus absque il-
 lis viuere, si fortè ita Deus disposuerit atque
 prompti sumus illas acceptare, cùm offert, ô
 quàm pura & sancta est illa voluptas , quæ
 solius Dei causâ capitur , & quàm liquidus
 illius sensus, cùm sic ab omni fæce cuiuscum-
 que alterius intentionis expurgatur!

L 2

DECLI-

DECIMAQUINTA VERITAS.

Honorificentius esse, cum Iesu mundanis honoribus abstinere, quàm cum hominibus eosdem sectari.

Ioseph, surge, & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Ægyptum, & esto ibi, usque dum dicam tibi.
Matth. 2.

Et Iesus descendit cum eis, & venit Nazareth, & erat subditus illis.
Luc. 2.

Nónne hic est Fabri filius? nónne hic est Faber filius Mariæ? nónne hic est Iesus filius Ioseph, cuius nos nominamus Patrem & Matrem? Matth. 13. Mar. 6. Ioan. 6.

MEDITATIO

in Decimamquintam veritatem.

I. PUNCTVM.

Declaratio eiusdem veritatis.

ADhuc discendum nobis est, quomodo debeamus abstinere ab amore inordi-

nato

nato, quo ferimur in honorem, nostrique
 existimationem nominis, exemplo Pueri Ie-
 su, qui tam efficere poterat ut ab Herode, à
 Iudæis, mundoque vniuerso agnosceretur, co-
 lereturque, quam à Pastoribus & Magis, ni-
 hilominus ab omni illo honore volens absti-
 net; adeoque non solum (a) non recipitur à suis, in
 propria veniens, ut loquitur Euangelista, ut et-
 iam pellatur, quæraturne ad necem, cogitur
 deserere Nazareth maternam domum, exu-
 lare procul à patria, & in Ægyptum confu-
 gere: non erit redux, nisi post sex, aut septem
 annorum curriculum, & patriæ redditus non
 exhibebit se cæteris pueris spectabiliorem;
 aut si semel id præstet Ierosolymis, erit ad
 diem, vel horam vnicam, & postea statim se
 recipiet in oppidum suum Nazareth, vbi ad
 annum vsque tricesimum ætatis viræ genus
 transiget, tam ab omni honore alienum, tam
 obscurum & occultum, ut cum deinde pro-
 diturus est in publicum concionabundus,
 manifestaturusque se mundo, (b) difficulter
 credituri sint auditores, hominem in officina
 opificioque fabrili educatum, subito in con-
 cionatorem, in Prophetam euasisse, ipsumque
 adeò esse Messiam.

Dubio procul hæc Iesu vita tot annorum
 spatijs occulta, seu apud Ægyptios, seu Naza-
 rethi, magnum pondus habet ad persuaden-
 dam veritatem, quam sumus meditaturi, &
 reuera

L 3

(a) Ioan. I. (b) Ioan. 7.

reuera fatendum est, talem solitudinem neque vacare mysterio, neque leues esse rationes, propter quas, in illa tamdiu sese continuit, cum tot causæ tantaque argumenta viderentur urgere mundi Seruatorem, ut se quam ocýssimè hominum congressibus conuictuique immitteret. Eo fine venerat, ut illos imbueret sanctiori doctrina, (a) ut testimonium perhiberet veritati, quid moratur adire illos, cur differt instructionem? Etsi centenis annis eos inter vixisset, videri poterat, haud nimium vixisse ob ingentia, quæ illis contulisset, beneficia, at si solum ad triginta tres annos illi vita prorogabitur in terris, an non est admiratione stuporeque dignissimum, quòd tricenos transegerit in vita occulta, seductaque à publico, & tres dumtaxat impenderit suæ cum hominibus conuersationi? si illi, quemadmodum nobis, perdiscendæ fuissent artes liberales longo usu studioque, nemini mirum videretur (b) at in eo erant omnes thesauri sapientia, & scientiæ absconditi, si, quod nos merito veremur, illi periculum aliquod fuisset, inter homines viuenti, nihil fecisset insolens, si annos, si virtutem auertendis periculis damnisque idoneam expectasset; sed ille, qui erat ipsa sanctitas, nulli peccato obnoxius, quid à mundo, quid ab hominibus, quid à gloria sibi deferenda metuere poterat? si fuisset naturâ melancholicâ, quæ secessu potius, quam

(a) Ioan. 18. (b) Coloss. 2.

quàm hominum consuetudine delectatur, indoli potuisset aliquid indulgeri: at satis liquet, nullam hinc ei moram fuisse iniectam, quin è contrario, (a) *deliciae ipsius fuissent, esse cum filijs hominum.*

Quid ergo? cur non prodit citius? an non esset (b) in mortalium commodum? an non in Patris sui æterni gloriam? An non esset illa functio inuneris sui, cæli gaudium, terræ emolumentum? Vides confluere vniuersa, vt prodeat, vt se manifestet, vt homines alloquatur; & tamen non mouet se Nazaretho suo, officinâ suâ non egreditur, artem fabrilem non deserit, eius ope comparat sibi vitæ subsidia, suisque Parentibus, illis obedit, tamq; subditus est, vt nullus vnquam fuerit hoc diuino Puer, puer demissior, docilior, obediētorque.

Cum autem non abdiderit se, neque alio fine hominum consuetudini prætulit secessum suum, quàm vt nos doceret frænare propensionem illam à natura nobis inditam, quâ videri cupimus, & magno honore atque existimatione esse apud homines, nonne cogimur agnoscere, quanto opere desiderarit hanc veritatem nobis penitus esse persuasâ? Quod melius sit latere, quàm videri, quòd præstet honorem declinare, quàm persequi? & quamvis subinde videatur ad amplificandam Dei gloriam

L 4

gloriam

(a) *Prou. 8.*(b) *Nemo quippe in occulto quid facit, & querit ipse in palam esse. manifesta te ipsum mundo. Ioan. 7.*

gloriã spectare, vt inter homines versemur
Deo tamen esse gloriosius, si simus humiles
& procul ab aucupanda gloria nostra, & ne-
minis nostri celebritate, quàm si cum sanctis,
absque eorum humilitate, & rerum munda-
narum contempnu, admiranda patrarem.

Seridè igitur insiste huic considerationi,
neque pigeat animo reuoluere, atque admi-
rari istud Christi consilium, triginta omnino
annorum solitudine, vitaque sua occulta, agi-
tatum: certoque tibi persuadeas, tanti referre
ad salu em consequendam, vt scias abstinere
ab hoc propriæ existimationis affectu, vt ad
lectionẽ illam tibi ritè inculcandam, debuert
Serua ortuus tantum impendere temporis
interuallum, quantum publico subduxit, cum
conuersationi non dederit nisi tres annos:
quasi nulla superesset ad perfectionem diffi-
cultas, postquam quis didicisset mundo, eiul-
que dignitatibus & commendationibus ca-
rere, & compescere illum naturæ imperium
quo in istas vanitates vehementissimè pro-
pendemus. Numquid ita est?

Sic omnino res habet, (a) nihil homo dimi-
tit ægriùs, quàm honorem, imò nunquam in-
duces vt penitùs abstineat aliquo genere ho-
noris nisi oblato alio, quo prioris iacturam
soletur. Quare cum honor omnis vitiosus non

(a) Scio quibus viribus opus scit; vt persuadeatur
perbis, quanta sit virtus humilitatis. August. 1. de
Ciuit. 2.

fit, & Iesus ipse (a) acceperit à Deo Patre honorem & gloriam, obijci potest animo honor aliquis sincerus, cuius intuitu discamus facilius ab illo abstinere, qui mera est vanitas & mendacium; hanc in rem asserit proposita veritas, honorem esse, abdicare se honore quin esse honorificentius eodem abstinere cum Iesu, quàm cum mundo eundem sectari, quod verum est non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus, nam scitur nihil esse probrosius, contemptibiliusque, quàm pro superbo ambiziosoque haberi, (b) & è contrario nihil honoratius esse homine, qui, quem meretur honorem, virtute & serió, non simulatè, contemnit.

Sed istud longè verius est coram Deo, qui quantum resistit superbis & ambiciosos deprimat, tantum attollit, honoratque honorum mundanorum contemptores, & honor ille, quia tanta Maiestate defertur, infinito intervallo excellentior est omni eo, quem conferre posset orbis vniuersus, cum enim honor consistat in iudicio & bona existimatione quæ de nobis concipitur, tantò erit is amplior, (c) quanto

L 5

(a) 2. Petr. 1.

(b) Odibilis Deo, & hominibus superbia. Eccli. 10. qui humiliatus fuerit, erit in gloria. Iob 22.

(c) Qui gloriatur, in Domino gloriatur: non enim, qui seipsum commendat ille probatus est, sed quem Deus commendat. 2. Cor. 10.

quantò persona nos æstimans fuerit dignior
& æstimandi peritiã iudicioque magis excel-
luerit ; cumque augustior persona non sit,
quàm Deus, illiusque iudicium cæteris meri-
tò omnibus iudicijs præpolleat, necesse est ho-
norem, qui nobis ab illius iudicio atque æsti-
matione prouenit, vniuersis mundi honori-
bus antestare. Nónne pluris faceres com-
mendari ac magnifieri, à viris peritis, pruden-
tibus, & in honore ac dignitate constitutis,
quàm à fatuis, à pueris, aut ineptis & igno-
rantibus? & non existimas tantum discrimi-
nis intercedere inter iudicium vniuersorum
mortalium, & iudicium ipsius Dei, quantum
iudicijs discrepant Vir & Puer?

Fatere igitur, si aliquem apud te locum fi-
des obtinet, credere te debere, quod reuera
honor sit amplior à Deo, quàm ab homini-
bus honorari: & quandoquidem æstimet il-
los, qui filij sui exemplo, mundanum hono-
rem flocci pendunt, collige indubitata esse
veritatem, quod honorificentius sit, cum Iesu
mundanis honoribus abstinere, quàm cum
hominibus, eosdem sectari. Cum quo malles
societate & similitudine conuenire, cum Iesu
qui mundum eiusque dignitates declinat, an
cum Herode, qui easdem prosequitur, ea-
rumque studio insectatur infantem Iesum &
tot innocentium sanguine litat ambitioni
sue? istud enim verò agitur, cum agitur de
declinandis prosequendisve honoribus mun-
danis,

da
Ch
qu
no
da
tan
dita

A

V

lecta
pidi
limi
tiosa
aucu
rem
cies
tas.

Se
fitis
simili
rium,

(a) qu
veni
34.
hono

danis, vt aut imitationis similitudine referas Christum, aut eundem insecteris. O mi Iesu quis vnquam cogitasset, tantum ab hac honoris nostri cupiditate prouenire periculi damniq̄ue, aut ea pericula, damnaq̄ue cogitantem, adhuc posse eiusmodi iustificari cupiditati?

II. P V N C T V M.

Adversio in vitam præteritam statumq̄ue præsentem.

VT in hac materia te melius explores, obserua honorem, quem in hoc mundo cõsectamur, vanum esse posse, adeoq̄ue eius cupiditatem, qua ad eum consecrandum impellimur fieri quoque posse quatuor modis vitiosam & inordinatam: Primò, si honorem aucupamur ex re, (a) qua caremus, aut maiorem cupimus, quam res ipsa mereatur, species quædam mendacij est & vanissima vanitas.

Secundò, si gloriemur de rebus extra nos sitis (b) vt de vestibus, de supellectili, alijsq̄ue similibus, inanis ista gloria est, & mentis delirium, hinc se circumspicere.

L 6

Tertiò,

(a) *Quasi qui apprehendit umbram, & persequitur ventum: sic & qui attendit ad visa mendacia. Eccl. 34.* (b) *In vestitu ne glories vnquam, nec in die honoris tui extollaris. Id. c. II.*

Terriò, si facinora nostra, aliaque laude digna quæ gessimus vel possidemus, sic adscribimus nobis ipsis, vñ laudem & gloriam inde (a) nobis promanantem, non referamus ad Deum fontem omnis boni accepti, arrogantia est, & ingrati animi vitium, quod Deus sæpe suorum subtractione donorum gratiarumque vindicare consuevit.

Denique licet honor tibi debitus sit, ob rem laude dignam, licet agnoscas solius Dei beneficio te illam obtinuisse, & fieri etiam possit, vt aliquam inde gloriam admittas, tamen ardentiore illam affectu appetiuit, si nimum ex ea tibi blanditus es, verbo, si plura illam fecisti, quam merebatur, fuit immoderatio quædam & vanitas, à qua tibi, velut à fructu vetito, vinoque inebriante erat abstinendum. At, nonne verum est, quod è contrario totum animi impetum laxaueris illis cæterisque perturbationibus ex hoc quadruplici fonte promanantibus, vt inuidiæ, anxietati, intentionibus sinistris, humanis respectibus, ostentationibus, simulationibus, dissimulationibus, spebus, timoribus, gaudijs, tristitijs, detractionibus, alijsque sexcentis

(a) *Nunquid gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea, aut exaltabitur serra contra eum à quo trahitur. &c. II, 10.*

(b) *Facta est contra eum (Ezechiam) ira, humiliatusque est postea, eò quod fuisset exaltatum cor eius. 2. Paral. 32.*

vitijis (a) quæ ab hoc suæ existimationis affectu, & ab hac mundi sapientia, quam (b) Apostolorum nonnemo vocat diabolicam, procedunt? Istud modò deplora, & deprime te internis externisque submissi animi indicijs, vt præteritæ arrogantia labem detergas, & auertas impostherum pœnam illam, quam meritò timere potes; ne, quia abusus es, & fortè adhuc abusus ratione ambitionis tuæ diuinis fauoribus & gratijs, eosdem à te Deus auferat, permittatque te labi in apertum & (c) ignominiosum aliquod scelus, cuius saltem verecundiâ superbi tui spiritus compellantur. O formidandum honorum cupiditatem, quæ & virtutum omnium tyrannis est & omnium parens vitiorum! ô humilitatem exoptandam, tum quia medetur vitijis omnibus, tum quia præstaret, cum Publicano humiliter agnoscere culpam suam, quam cum Phariseo de bonis operibus superbire!

III. PVN-

(a) *Initium omnis peccati est superbia, qui tenuerit eam, impletur maledictis, & subuertet eum in finem. Eccli. 10.*

(b) *Iacoh. 3.*

(c) *Audeo dicere superbis esse vitale, cadere in aliquod apertum, manifestumque peccatum &c. August. l. 4. de Ciu. c. 13.*

Magis placet Deo humilitas in malis factis, quam superbia in bonis factis. Idem.

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

Eodem modo deinceps te gere circa honorem, quo præcedenti Meditatione statuisti te gerere circa voluptatem, & scias primò, quosdam esse honores, à quibus tibi abstinendum est quàm certò constat, te illos, pro dignitate, non posse sustinere, quos ne appetes quidem, neque vt rem magnam suspicies.

Secundò, si nullus honor aut dignitas tibi deferatur, paruipende: si deferatur, recusa quantum potes, idque ex animo, atque eodem affectu quo Iesum & virtutem illius prosequeris, imò, quo affectu spiras ad ipsum honorem, quandoquidem maximus sit honor, honorem contempnisse. Quòd si denique cogaris aliquem aliquando admittere, admittere tribus hisce conditionibus: (a) prima vt tanquam munus à Deo impositum, quandoquidem eò adigaris. Secunda, vt Deus in te honoretur, cum nullus exhibeatur honor, nisi intuitu meriti alicuius, & omne meritum ab illo dimanet. Tertia, vt existimes in illo honore nihil boni existere, nisi quod ex illo Deus

elicere
(a) *Prosperus huius seculi ex sola iussione, aduersus autem etiam ex deuotione militemus. August. ep. 148.*

elicere statuit, nisi quantum ille iudicat : atque eatenus dumtaxat æstimandū esse, ac de eo gaudendum ; quatenus ille æstimat, & vult: nam extra hoc Dei iudicium & voluntatem, nihil est in honore, neque in alijs rebus humanis, nisi mera puraque vanitas : Atque ita, sicuti cōtemnitur idcirco honor, quod tale sit iudicium Christi, alienum à mundi iudicio, sic acceptari idem potest, quando constat Christum approbare, consereque admittendum, adeoque vt rectè honorem æstimes, attendendum est Dei iudicium, neque ille siue in nobis, siue in alijs faciendus est, quàm quanti Deus illum facit, neque alia ratione ambiri vel admitti debet, quàm quòd Deus illum velle ac decernere videatur. Sed quibus ex indicijs colligetur hoc Dei iudicium & voluntas ? ex his sanè, si aduertas malè te facturum, non admissio honore aut dignitate, quæ defertur. Nunquam enim vult Deus nos peccare, adeoque si appareret aliquod peccandi periculum, vt contumaciæ, vel offensionis proximi, nisi oblatum honorem acceptarem, certò nobis deberemus persuadere, è voluntate Dei dignitatem illam nobis obuēnisse, ideoque acceptandam. *Domine, qui habes omnium scientiam tu nosti, quia oderim gloriam iniquorum, & quod abominer signum superbiæ & gloriæ meæ, tu scis necessitatem meam, orabat olim Regina (a) Esther, vt ostenderet illo optimè*

(a) Esth. 14.

256 DECIMA QUINTA.
mè indicio cognosci, vel itne Deus, nos hono-
rem acceptare, si nimirum necessitate com-
pellamur, & sine offensione declinare non
possimus. Diligenter animaduerte hoc docu-
mentum.

COMPENDIVM MEDITATIONIS
in decimam quintam Veritatem.

I. PUNCTVM.

Declaratio eiusdem.

Tertia & periculosissima cupiditas, à qua
nobis abstinendum, est cupiditas hono-
ris, quâ publico nos ingerimus, ad aucupan-
dos fauores hominum & captandam ex in-
genio, virtute, alijsque laude dignis facinori-
bus, aliquam nominis nostri celebritatem;
estque hæc cupiditas tam effrænata ac impo-
tens, vt ad docendum eius cohibendæ mo-
dum, necesse fuerit, Deum ipsum præire nos
tam singulari demissionis exemplo.

Patuit ista animi demissio ab ipsis præse-
pij incunabilis, uti vidimus, sed multò lucu-
lentiùs emicat in Ægypto, quò se fuga pro-
ripere coactus est, & deinde in Nazareth, vbi
triginta annorum spatio vitam duxit tam
obscuram, semotamque ab hominum oculis,
vt non alius quàm fabri filius, haberetur.

Si solam infantiam aut aliquot pueritiæ
annos

annos in hac solitudine viliq̄ue opificio transfegisset, non esset, quod tantopere miraremur, sed ex triginta tribus annis qui illi ad vitam inter mortales degendam suppetebant, totos tricenos annos illum vixisse ignotum obscurumq̄ue, vt nos doceret mundum fugere, id enim verò est, quod meritò admiremur, & vnde discamus compescere hunc affectum immoderatum, quo ferimur in honores, & studium existimationis ab hominibus colligendæ.

Quibus non argumentis urgebatur, vt se quamprimum ingereret hominum congressibus, vt se spectandum, audiendum, cognoscendum exhiberet, suiq̄ue cognitione & amore sanctimoniam salutemq̄ue conferret vniuersis? quid non dixisset, fecissetq̄ue in admirationem & exemplum totius generis humani, illis triginta annis, quibus siluit, latuitq̄ue? Verùm existimauit se plus agere, nihil agendo quod splenderet in oculis hominum; quandoquidem eo pacto nos docebat abstinere ab illa vanitate, qua videri commendariq̄ue volumus. O quale exemplum! sed tali opus erat vt informaremur in re, in qua tam sumus fragiles, vt agrè induci possimus ad deserendum aliquod genus honoris nisi in vicem aliis offeratur adeò in honorem sumus procliues. Hanc ob rem proponitur in hac Meditatione veritas, cui acquiescere nos oportet; nam asserit, adeò nihil nobis de honore

nore

nore nostro decessurum, ex contemptu neglectuque honoris, ut è contrario nunquam futuri simus honoratiores, quàm eum minus volumus honorari. Reipsa, videmus, nihil ab hominibus præ vera humilitate coli suspici- que, nihilque superbo atque ambizioso haberi vilius contemptibiliusque; quod longè verius est coram Deo, qui tanti facit humiles huma- næ gloriæ contemptores quantum superbos & inanis gloriæ cupidos despicit atque abo- minatur.

Et in hac Dei æstimatione situs est sincerus honor: nam si honor omnis quem ambimus, fundatur in iudicio & æstimatione, quam de nobis alij concipiunt, profectò, quò persona nos æstimans fuerit dignior, eò quo- que honorem ampliorem esse necessum est, cum autem nemo conferri cum Deo possit, consequens est, honorem illum esse amplissi- mum, quo Deus æstimat honoris contempto- rem, tantoque superare interuallo omnes om- niū hominum plausus atque cōmendationes quanta Deus homines vniuersos Maiestate excedit. Age ergo anime mi, si ambis hono- rem & inter Primates censeris cupis, despice honorem & æstimationem, Primatum huius mundi, erisque in honore eximius quàn- doquidem in Dei æstimatione futurus sis.

II. P V N C T V M.

*Aduersio in vitam præteritam,
præsentemque.*

ANte omnia agnosce, quatuor ex capitibus procedere vanitatem, aut ex illis fieri, vt appetitio honoris sit vana & inordinata. Primò, si honorari cupimus, ratione alicuius boni, quo caremus. Secundò, si ex re, quæ laudem & honorem non meretur. Tertio, si honorem adscribis tuis meritis, neque ad Deum refers. Denique, si nimio affectu illi adhæres, si pluris, quàm oportet æstimes, etsi illum merearis, etsi referas ad Deum, etsi cum Pharisæo agas de bonis tuis operibus gratias, si tamen pluris facias coli celebrari- que ab hominibus, quàm faciat Deus, illa appetitio honoris, immoderata est, & omnes affectus gaudij, desiderij, spei, metûs, alijsq; inde prouenientes hac immoderatione corrumpuntur, efficiuntq; hominem qui eò abripi se sinit, terrenum, animale, diabolicum, quibus illum coloribus, quidã Apostolorû depingit.

O quale argumentum deslendi præterita? quale, in præsens & futurum metuendi, ne Deus pœnam exigat, de tot vanitatibus tuis, quas plerumque solet punire suarum subtractione gratiarum, sine quibus, in fœdum & probrosum deinde peccatum facile proruas,

vt vel sic excidas opinione hominum, & elati
tui spiritus deprimantur. Anime mi, cogi-
tasses tantum in immoderata honoris cupi-
ditate inesse periculi, vt ad auerrendum peri-
culum, & damnum, Deus cohibeat omnem
fluxum suarum gratiarum, ex quibus super-
biendi ansam arriperes, permittatque ea
scelera; quæ idonea sint, ad te pudore suffun-
dendum? sic est, (a) *magis Deo placet humilitas
in malis factis, quàm superbia in bonis factis.*
(a) *August.*

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

PAr ratio honorum est, atque volupta-
rum. Quidam omnino declinandi sunt
vtpote periculosi; Alij possunt acceptari, sed
melius sæpè recusantur. Denique si cogit
necessitas conditionis tuæ, vel quædam diu-
næ prouidentia dispositio, vt aliquos hono-
res admittas, fiat id purè intuitu huius dispo-
sitionis, quia Deus vult, & quemadmodum
vult, non pluris illos æstimando, quàm Deus
æstimet, neque plus sumendo, quàm exigat
necessitas, quasi vinum foret fumosum, &
ebrietate caput euertens. Id autem colliges
ex hoc indicio, si pariter feras, honorem tibi
negari, atque deferri: si tam obligari te credas,
ad eum acceptandum, vt sine crimine non
possis

possis detrectare. O Domine, aiebat regina Esther, tu scis necessitatem meam, extra quam delatos sanè honores repudiarem. Ita loquendum atque sentiendum est.

CONSIDERATIO

in hunc quintum diem.

De Missæ sacrificio & Communione.

1. **P**Ræmissa oratione præparatoria, quæ te in Dei conspectu statuat & exoret lumen ad cognoscendam huius materiæ gravitatem & obligationem muneris tui ritè obeundi: Considera quòd, præter excellentiam actionis, quæ eò te satis inuitat, tua etiam plurimum intersit: nam fructus, qui ex Missæ sacrificio & Communione colligitur, multum pendet à dispositione accedentis, & fas est hîc spectare commoda, quæ cum Divina gloria coniuncta sunt.

2. Quando itur ad dicendum, audiendumve sacrum, oporteret eundem affectum induere, quo quis montem Calvariæ conscenderet, reuisurus omnia, quæ istic olim gesta sunt, idem enim hîc sacrificium est, idem Iesus, qui se immolaturus est, tantumque tui vnius gratia præstiturus in Ara, quantum olim in Cruce pro humano genere vniuerso, quam adfers animi præparationem?

3. Pu-

3. Puritas cordis, & effectuum aptissima est dispositio, quæ adferri ad hanc diuinam actionem queat: si enim IESVS diuinam vitam suam nobis & pro nobis offert, quid minus facere possumus, quàm illi offerre vitam nostram sensualem animalemque? hæc immolanda est, si dignè participes esse velimus sacrificij IESV. vni' verò tu? sed ane vitam tuam illam immolas?

4. Quatuor hæc considerationes, priusquam ad Aram vel communionem accedas, factu facillimæ sunt, eademque ad mentem ritè disponendam potentissimæ. Quid acturus sum? Quis ego, cum Deo collatus; Cur & quo fine illum accedo? Quomodò me hodie illum adire oportet? Tantine erit paucis ad ista quatuor animum aduertere?

5. Nunquam prætermittas formare intentionem actualem, iuxta quatuor genera sacrificiorum in vno Missæ sacrificio comprehensorum: quorum primum est *Holocausum*, in agnitionem & cultum supremi Domini, quo Deus nos moderatur. Alterum, *Eucharisticum*, in memoriam acceptorum ab eo beneficiorum. Tertium, *Propitiatorium* ad impetrandam nostrarum culparum veniam. Quartum, *impetratorium*, ad necessaria gratiarum subsidia obtinenda, & nominatim id, quod quouis die peculiariter optabimus, siue vnum idemque sit, quod per plures dies vrgerè lubeat, siue diebus singulis aliud

atque
num
C
fister
anim
posu
Moc
que
runt
ratio
si fier
eader
7.
sacru
confi
mini,
betur
8.
ce pro
occup
atten
facer
9.
sub in
existi
contr
absolu
suffici
10.
Euang
propu
atque

atque aliud, Meministine harum intentionum?

6. Modus sacrum dicendi est, accuratè insistere legibus præscriptis, feruenti deuotione animi animando ritus omnes & verba proposita, quasi Iesus ipse hanc obiret actionem: Modus verò audiendi est attendere, mentemque affigere omnibus, quæ à sacerdote geruntur: nam reuera præsentibus certa quadam ratione cum illo sacrificant & deceret illos, si fieri posset, eodem affectu, eadem mente, eademque ferri cogitatione.

7. Si tamen periculum esset, ne aliò mens sacrum audientis euagaretur, colligi deberet consideratione vitæ & Passionis Christi Domini, quæ tota in vnius Missæ curriculo exhibetur, vt videre poteris alibi.

8. Vsus etiam esse potest Precum, quæ voce proferuntur, quibus tamen non est ad eò occupandus animus vt non integrum illi sit attendere, & vnire se ijs, quæ in ara fiunt à sacerdote.

9. Generalis peccatorum confessio quæ sub initium sacrificij fit, maioris est, quam existimes momenti: Vide an eam sentias contritionem, quæ recipiendæ à sacerdote absolutioni, qua veniales noxæ deleri possunt, sufficiat.

10. Scis idè erigi corpora, ad lectionem Euangelij, vt testemur nos paratos esse ad propugnandam illam veritatem viribus omnibus

omnibus, ipsoque sanguine; sed accendere oportet hanc contestationem, illiusque meminisse.

11. Quandoquidem debeas teipsum hic immolare, necesse est, ut te cum hostia offeras in ea sacri parte, quæ Offertorium dicitur, veniatne hoc aliquando in mentem, & transferiò hanc tui oblationem & sacrificium peragis, quàm Christus suam.

12. Quinam tui sunt affectus in elevatione corporis & sanguinis Christi Domini? qua fide, quo amore, quâ reuerentiâ diuinam hanc personam adoras?

13. Nosti, quid sit communio spiritualis hancne semper obis vnâ cum sacerdote: Amplissimi ea est meriti, quando magno feris desiderio, totumque laxas animum recipiendis fauoribus & gratijs, quas Deus tecum communicare paratus est.

14. Quod ad communionem sacramentalem attinet, eone animo accedis, quo in cælum ingrederere? nam reipsa, eadem reuerentia & puritate opus est, ut IESVM excipias, quâ ut ab illo excipiaris.

15. Grauis foret abusus, si frequentia Communium aliquid de feruore & religione decerperet, quin è contrario, nihil melius ad sequentem Communionem disponit, quàm præcedens Communio: & nisi obex aliquis ponatur Gratia, quæ in sacramento confertur, ita hæc nos fatiat, ut non tollat

ad hunc

appetitum, desideriumque Communicandi? quo modo cælestis Gloria sic explet mentes Beatorum, vt desiderium Dei videndi non amittant, & postquam illum mille millenisque annis intuiti sunt, tanto eius intuen- di tenentur desiderio, quasi primò in cælum admitterentur. sentisse hæc talia desideria!

16. Prodest quàm maximè, vt tempore Communionis, vel eo, quo sacerdos à sacro Gratijs agendis incumbit, reuocetur in men- tem, quæ soleant nobis esse in diuino serui- tio difficillima, & in quibus superandis mini- mam operam collocamus, alloquamurque nos his similibusve verbis: Age, Deus tuus, totum se tibi impertit, non vis etiam illi te totum impertiri? & cum sola hæc impediatur difficultas, non vis illam ex eius amore re- uerentiaque superare? tantùmne illi negabis? profectò non auderemus hac vti erga illum illiberalitate, quare sic urgendus est animus & sensim suauiterque ad officium compen- dendus. Denique certò tibi persuadeas nullū in tota vita tempus esse opportunius, quo ore ad os (vt scripturæ loquuntur) & corde ad cor tua conferas cum IESU, quàm horam Communionis, & quod temporis illam con- sequitur. Sed animaduertes te vitio tuo ha- ctenus non collegisse fructum illum, qui ab hac sanctissima familiaritate tibi prouenire potuisset.

17. Fortasse, quod loqui solus velis, neque

M

auscul-

auscultes Christo Domino, qui te alloquitur quoque vellet?

18. Non esset hic magnoperè laborandum, ut nouæ quotidie considerationes, & bene communicandi industriæ excogitarentur, quæ enim communissimæ sunt, eæ quoque sunt optimæ, cum nihil ad nos Deo nostro integrè penitusque vniendos, sit potentius quàm ea considerare, quæ Fides, uti maxime vulgata & nota de hoc augustissimo sacramento nos edocet. An non ita est? Quid ergo quotidie has considerationes menti tuæ proponis?

19. Si verum est, quod dicitur, vna Communionem ritè obita euadere nos posse in viros perfectos, an non fatendum est, aliquam esse culpam à nobis, qui tot communionem pergitur mus esse tot imperfectionibus obnoxij?

20. Excute hac in re negligentias omnes tuas, illas deplora, illarum veniam à Deo postula, propone seriâ emendationem, aut proposita aliâ, hanc circa rem, concepta, nonuo animi conatu stude obfirmare.

LECTIONES.

Ex scriptura sacra: Caput 55. Isaia, & 2. Epistolæ primæ S. Ioannis.

Ex libello exercitiorum: Tres gradus humilitatis & quæ sequuntur, de Electione.

Ex Thoma Kempensi: Cap. 27. & 32. Libri Tertij.

SEXTVS (a) sa